VIII. उचितैः पदैः **पञ्चानाम्** पूरयत – Fill in the blanks **any five** with suitable words.

32) भवान् कदा विद्यालयं ______________

33) ______________ अथैव तां पश्यामि ।

34) राजा ______________ सह आपणं अगच्छत् ।

35) गोपी कृष्णं ______________ ।

36) अध्यापकः ______________ पुस्तकं ददाति ।

37) केशवः नद्यां ______________

38) रामकृष्णौ गृहं ______________ **(1×5 = 5)**

IX. अधोदत्तं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरयत –

Read the passage and answer the following questions.

एकदा विश्वामित्रः राजानं दशरथं उपेत्य एवमवदत् । भो राजन् यज्ञसंस्कारः तत्र आरब्धः । कालनेमिप्रभृतयोऽसुराः तस्य यागस्य विघ्नात्युपस्थातुं प्रयतले । लोकेऽस्मिन् तानभिभवितुं समर्थाः न सन्ति अतः यागरक्षणार्थं पुत्रकौ रामलक्ष्मणौ भवद्भिः प्रेषणीयौ' इति

निशम्य एतां वार्णीं दुःखा राजा अनिच्छन्नपि तौ पुत्रौ मुनिना साकं गन्तुं अनुजज्ञे । यागावसाने च नितरां सन्तुष्टः महर्षि पुत्राभ्यां वरद्वयं अदात् । तया वरलब्ध्या एतौ राजकुमारौ सर्वत्र विजयिनौ अभवताम् ।

1) विश्वामित्रः कं प्राप्तवान् ?

2) यज्ञं विनाशयितुं के कृतधियः आसन् ?

3) दशरथः किमर्थं दुःखी जातः ?

4) प्रत्युपकारकरूपेण मुनिना किमनुष्ठितम् ?

5) वरलब्ध्या ताभ्यां किं प्रयोजनं अभवन् ? **(1×5 = 5)**

____

Reg. No.: ....

Name: ....

GOVT. BRENNEN COLLEGE LIBRARY THALASSERY

III Semester M.A./M.Sc./M.Com. Degree (Reg./Sup./Imp.) Examination, November 2015

MALAYALAM LANGUAGE AND LITERATURE

(2014 Admn.)

MAL 3C12 : Sanskrit – 2

Time : 3 Hours Max. Marks : 80

Instructions : *Answers may be written either in **Sanskrit** or in the **main** language. In writing **Sanskrit Devanagari** script should be used.*

I. वाक्येन वाक्याभ्यां वा **पञ्च** समाधत्त

Answer **any five** questions in **one** or **two** sentences.

1) मिश्रविष्कम्भस्य लक्षणं किम् ।

2) देवकुलिकः कः, किमर्थं प्रस्तुतः ।

3) दिशं पश्यति तामेव थथा यातो रघूद्वहः Who-Whom ?

4) त्रीन् दोषान् कोऽभिधास्यति-के दोषाः कः एवं वदति

5) रामस्य रामसहशेन पथा प्रयति – Who-How ?

6) अचिरेणैव कालेन भरतेनाद्य सञ्चितम् – Who says so ?

7) व्रजतु चरतु धर्मं भर्तृनाथा हिनार्यः – कस्योक्तिरिखम् कदा **(2×5 = 10)**

II. सप्रकरणं त्रयाणामाशयं विशदयत Annotate **any three** :

8) अयशोभाजनं लोके परित्यक्तस्त्वयाण्यहम्

9) दयिता भ्रातरो न स्युः प्रकृतीनां न रोचते ।

10) एवं प्रकृतिहीना हि विलयं यान्ति वै प्रजा ।

11) चतुर्णां वर्णानामभयमिव दातुं व्यवसितः

12) कथं भवान् नीचपथे प्रवर्तते **(3×4 = 12)**

III. Explain fully **any two** द्वे व्याख्यात

13) अयममरपते: सखा दिलीपो
रघुरयमत्रभवानज: पिता मे।
किमभिगमनकारणं भवद्भि:
सहवसने समयो ममापि तत्र।।

14) अन्वास्ययानश्चिरजीवदोषै:
कृतघ्नभावेन विडम्ब्यमान:।
अहं हि तस्मिन् नृपतौ विपन्ने
जीवामिशून्यस्य रथस्य सूत:।।

15) त्यक्त्वा स्नेहं शीलसङ्क्रान्तदोषै
पुत्रास्तावन्नन्वपुत्रा: क्रियन्ते।
लोकेऽपूर्वं स्थापयाम्येव धर्मं
भर्तृ द्रोहादस्तु माताण्यमाता।।

16) स्वर्गं गते नरपतौ सुकृतानुयात्रे
पौराश्रुपातसलिलैरनुगम्यमान:
द्रष्टुं प्रयाम्यकृपणेषु तपोवनेषु
रामाभिधानमपरं जगत: शशाङ्कम् **(5×2 = 10)**

IV. **एकया** खण्टिकया **त्रयाणा**मुत्तरं लिखत
Write a paragraph on **any three** of the following :

17) भासनाटकानि कानि

18) नान्दीभरतवाक्ययोर्विषये भासमतं दर्शयत

19) लक्ष्मणस्य पात्रचित्रणं कुरुत

20) प्रतिमानाटके रसालङ्कारयो: विनिवेश: कथम् विवृणुत **(5×3 = 15)**

V. **एकस्य** निबन्धरूपमुत्तरं लिखत
Write an essay on **any one** of the following.

21) प्रतिमानाटके भासकृतानि व्यतियानानि संक्षिपत

OR

नाटककारेषु भासस्य वैशिष्ट्यं विवृणुत **(15×1 = 15)**

VI. **द्वयो:** भाषानुवादं कुरुत Translate **any two** :

22) कृतान्तशल्यामिहतेशरीरे तथैवतावद्धृदयव्रणो मे।
नानाफल: शोकशरामिधातास्तयैव तत्रैव पुन: पतन्ति।।

23) भग्न: शक्र: कम्पितो वित्तनाथ: कृष्ट: सोमो मर्दित: सूर्य पुत्र:।
धिग्मो स्वर्गं भीतदेवैर्विनष्टं धन्या भूमिर्वर्तते यत्र सीता।।

24) विचेष्टमानेव भुजङ्गमाङ्गना
विधूयमानेव च पुष्पिता लता
प्रसह्य पापेन दशाननेन सा
तपोवनात् सिद्धिरिवापनीयते। **(2×2 = 4)**

VII. संस्कृते **चत्वरि** अनुवदत Translate **any four** into Sanskrit.

25) Mother in evoking food.

26) Girls are playing in the ground.

27) I am teaching my disciples.

28) Can you sing a song ?

29) Where are you living now ?

30) Rama killed Ravan with his arrows.

31) Please give me a pen. **(1×4 = 4)**